

РЕШЕНИЕ

на Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация на професионално направление 3.5 Обществени комуникации и информационни науки, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки в Американски университет в България - Благоевград

1. Хронология на процедурата:

Процедурата за програмна акредитация на професионално направление 3.5 Обществени комуникации и информационни науки, в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки в Американския университет в България - Благоевград е открита от Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана на 05.07.2017 г. (Протокол № 11) по искане на висшето училище (вх. № 392/23.06.2017 г.). Експертната група и наблюдаващият процедурата са определени с решение на Акредитационния съвет на НАОА от 07.09.2017 г. (Протокол № 20) и извършиха проверка на оценяваната институция в периода 23 – 24.10.2017 г.

На заседание, проведено на 29.11.2017 г. (Протокол № 18), на основание чл. 88 а, ал. 4 от ЗВО и чл. 12, ал. 6, т. 4 от ПДНАОА, членовете на Комисията приеха доклада на експертната група.

При предходната акредитация на професионалното направление 3.5 Обществени комуникации и информационни науки в ЮЗУ „Неофит Рилски“ Постоянната комисия по социални и правни науки и национална сигурност е дала акредитация с оценка 8,77, като е направила 3 (три) препоръки, които се изпълняват.

2. Констатации и оценки за изпълнението на критериите за програмна акредитация на професионално направление в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование /ESG/ - част 1 /1-10/ и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО /Таблица 4¹:

Въз основа на изводите в доклада на експертната група Постоянната комисия направи следните констатации и оценки за изпълнението на критериалната система:

Констатации за изпълнение на критерий 1.1 в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/: „При извършване на обучение в професионалното направление се поддържа и развива политика за осигуряване на качеството, която се оповестява и е част от стратегическото управление на висшето училище“

Политиката на АУБ за осигуряване на качеството е интегрална част от стратегията за управление на висшето училище. Тя е добре документирана, публично оповестена, отчита мненията на студентите, потребителите на кадри и обществото като цяло. Политиката за осигуряване на връзка между научните изследвания и обучението създава нужните стимули, както и някои административни и финансови облекчения за включване на резултати от научно-изследователската дейност в учебното съдържание и цялостно развитие на специфични проблематики. Университетът е носител и на акредитация от американска акредитационна агенция. В отчетния период тя е подновена за 10 години, а външни консултанти са извършили одити на конкретни звена на АУБ. В наблюдавания петгодишен период средно на година в ПН са се дипломирали по 35 студенти и са обучавани по 66 студенти, като се забелязва намаление на броя обучавани студенти с около 15%. Активно се прилага политика за гарантиране на академичните свободи, нетърпимост към академична непочтеност и дискриминация

¹ Оценяването се извършва съгласно приетите от Акредитационния съвет Методика за оценяване по критериалната система на НАОА и Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти.

Констатации за изпълнение на критерий 1.2. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/ „Управление на качеството на образованието“

В професионалното направление има много добре формулирана и провеждана политика за управление на качеството, за която има достатъчно доказателства като съвкупност от дейности и документи. Системата за оценяване и поддържане на качеството на обучението и академичния състав в АУБ обхваща всички равнища на неговата структура и разнообразни дейности, активно отчита студентското мнение и се оценява и актуализира периодично. Провеждат се редовни обучения и семинари по теми, свързани с качество, етика и толерантност към различията. В отчетния период са осъществени одити на качеството в голям брой направления, а техните резултати са огласявани по подходящ начин и са използвани за подобряване на учебната и научно- изследователската дейност. Университетът е въвел в оценъчната система за студентското представяне оценка, в която конкретно се посочва всяко нарушение на академичната почтеност. Приети са и оповестени правила и процедури за предотвратяване и санкциониране на изпитни измами и плагиатство. Проведени са 7 процедури, свързани с академична почтеност и недискриминация.

Констатации за изпълнение на критерий 2.1. в съответствие със стандарт 2 от ESG - част 1 /1-10/ „ВУ извършва обучение по професионалното направление като прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация, (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при съдействието на представители на партньорски организации, студенти и други заинтересовани страни“

Учебната документация на бакалавърската програма „Журналистика и масови комуникации“ е подготвена в съответствие с изискванията и нормативната база на АУБ .Тя е съобразена с българските и американски стандарти и нормативни документи във висшето образование и се обновява всяка година. Налице е пълен набор от квалификационни характеристики, учебни планове и учебни програми. Съвместимостта с академични програми във и извън България и Европа се демонстрира от постигнатите високи резултати на академична мобилност. АУБ има сключени споразумения за мобилност с 60 европейски университета по програмата „Еразъм“ и с над 140 университета в САЩ . В учебния план на специалност ЖМК се спазват изискванията на ЗВО за съотношение между *задължителни, избираеми и факултативни* дисциплини. При определяне съдържанието на учебните програми и практическата подготовка на студентите се отчита мнението на студентите и на потребителите на кадри чрез няколко вида анкетни проучвания. В ПН се прави сравнение с подготовката на студенти от аналогични специалности в други български и чужди университети.

Констатации за изпълнение на критерий 3.1. в съответствие със стандарт 3 от ESG - част 1 /1-10/ „Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение на съответното професионално направление“

Обучението на студентите в професионално направление 3.5 Обществени комуникации и информационни науки отговаря на съвременните изисквания, свързани с процеса на преподаване и учене, практическа подготовка и оценяване. В последните 5 учебни години в броя на обучаваните студенти в специалността „Журналистика и масови комуникации“ се забелязва известен спад: 110-120-97-96-94. Практическата подготовка на студентите от професионалното направление е свързана с участието им в студентски стажове и практики. АУБ поддържа и развива много добра система за проучване на мнението на студенти и работодатели за ефективността на учебния процес в специалността и връзката ѝ с нуждите на бизнеса.

Констатации за изпълнение на критерий 4.1. в съответствие със стандарт 4 от ESG - част 1 /1-10/ „Институцията оповестява публично приетите от нея документи,

очертаващи „жизнения цикъл“ на студента: прием в съответно професионално направление, развитие, признаване и дипломиране, както и доказателства за последователното им и прозрачно прилагане“

Създадена е цялостна организация за привличане, прием, адаптиране и реализация на студентите, която се ръководи от отдел Обслужване на студенти и многобройни публично оповестени нормативни актове и документи за всеки етап от обучителния цикъл на студентите. Създадени са много добри условия и система за ориентация на кандидат-студентите от ПН. В АУБ функционира ефективна система за трансфер на кредити за признаване на курсове в друг университет, при прехвърляне в друг университет или при участие в програма за обмен. Възможностите за академичен обмен са подкрепени от активни споразумения за мобилност с 60 европейски университета по програма Еразъм+ и с около 140 университета в САЩ по програма за международен обмен на студенти (ISEP). Създадена е ефективна организация за включване на студентите в научноизследователската и художествено-творческата дейност чрез възможност за заплатена работа с преподавател по проект, курсове за индивидуална подготовка, преддипломен проект, участие в годишна научно-изследователска конференция на АУБ и извънкласни форми като студентски клубове и медии. Има изградена административна система за проследяване и регистриране на завършилите студенти.

Констатации за изпълнение на критерий 5.1. в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 5 /1-10/ „Институциите имат разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на професионалното направление“

Полагат се усилия за академичното развитие на преподавателския състав. Университетът е изградил собствена система от процедури, правила и стимули, която гарантира професионалното равнище, атестирането и развитието на академичния състав, като се вземат предвид изискванията на американското и българското законодателство. През 2017 г. обучението в професионалното направление се осигурява от 3 преподаватели на ОТД (2 доценти и 1 асистент) и 2 преподаватели, които работят на граждански договор. Преподавателският състав е малък и не включва професор на ОТД. В отчетния период в професионално направление 3.5 *Обществени комуникации и информационни науки* не е осъществена процедура за хабилитация на преподавател в съответствие с българското законодателство. Хабилитираните преподаватели са 67%, а 90% от учебните дисциплини се водят от преподаватели на ОТД. Специфични за АУБ са малките студентски групи, в които е наложен диалогичен стил на преподаване и отсъствие на категорично разграничение между лекции и семинарни занятия, 70% от всички занятия се водят от хабилитирани преподаватели на ОТД. Атестационната система за преподавателите е добре изградена и функционираща, тя се прилага редовно, активно се отчитат мненията на студентите за качеството на преподаване и учебния процес. АУБ има собствен фонд за насърчаване на академичната мобилност и има 60 сключени споразумения за академичен обмен.

Констатации за изпълнение на критерий 5.2. в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 5 /1-10/ „Научноизследователската и художествено-творческата дейност на академичния състав и участието на студентите и докторантите в нея“

Участието на академичния състав в проекти е изцяло международно с активно включване на студентите чрез отделни учебни дисциплини с изследователски акцент, привличане за участие в преподавателски проекти и творчески проекти чрез добре развити извънкласни форми за студентите като клубове и студентски медии. Относителният дял на студентското участие в проекти нараства значително за отчетния период- от 7% до над 90%. АУБ всяка година организира конференция за представяне на резултатите от научната и творческа дейност на преподаватели и студенти. Публикационната дейност на академичния състав е изцяло в чуждестранни издания, като академичните публикации са предимно в

рецензирани издания. В „Скопус“ са индексирани 4 статии на преподавател от професионалното направление. Количественото изражение е 1,3 академични публикации на преподавател на година. Силно изявени са професионално и приложно ориентираните резултати от дейността на академичния състав с 6,67 публикации на преподавател на година. Добра е информационната осигуреност на направлението с достъп до 21 научни бази данни от 10 платформи чрез библиотеката на АУБ.

Констатации за изпълнение на критерий 6.1. в съответствие със стандарт 6 от ESG - част 1 /1-10/ „Има осигурена и непрекъснато развиваща се финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности по професионалното направление, както и подходяща среда за дистанционно обучение, ако провеждат такава“

Професионалното направление притежава отлична материално-техническа и информационна база за осъществяване на ефективен процес на обучение на студентите. В университета има достатъчно аудиторна площ и работни места за учебна заетост и изследователска дейност. АУБ има 43 учебни зали с площ 5066 кв.м. и капацитет 1163 места, и 14 броя компютърни класове с площ от 728 кв.м. и 246 места. Общият библиотечен фонд е 446 882 библиотечни единици, който е увеличен около 1,7 пъти в сравнение с последната година при предходната програмна акредитация. Университетът разполага с високоскоростна цифрова оптична опорна мрежа, като осигурява пълно покритие на всички зали, кабинети, библиотека, места за отдих и административни сгради с безжичен интернет, който покрива и поддържа включени в мрежата си над 2400 компютъра и други електронни устройства. Осигурени са условия за обучение на студенти със специални потребности, както и възможности за финансова подкрепа на студенти в неравностойно социално положение.

Констатации за изпълнение на критерий 7.1. в съответствие със стандарт 7 от ESG - част 1 /1-10/ „Институциите имат изградена организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по професионалното направление и последващата реализация на завършилите“.

Поддържа се достатъчна по обем информация по отношение успеваемостта на студентите. Чрез различни анкети регулярно се проучва мнението на студентите и на потребителите на кадри. Университетът събира информация за професионалната реализация на випускниците чрез анкетни проучвания и поддържа бази данни за всички свои випускници. Реализацията на завършилите студенти се проследява с помощта на отдел Завършили студенти, алумни асоциация и анкети. През 2016 г. 98% от анкетирания студенти вече имат реализация на пазара на труда. АУБ поддържа активни контакти с работодателите. Въведена е практиката на външно наблюдение от потребители на кадри. Външното наблюдение става чрез анкетния метод и с официални становища на мениджъри и ръководители в йерархията на организациите. Периодично АУБ анкетира работодатели на випускници на университета.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1. в съответствие със стандарт 8 от ESG - част 1 /1-10/ „Институциите публикуват ясна, точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по професионалното направление“

Има много добре изградена система за популяризиране на актуална и пълна информация за образователната, научно-изследователската и художествено-творческа дейност на академичния състав и студентите. Тя включва добре поддържана интернет-страница, вътрешна електронна система, достъпна с парола, както и печатни издания. Осигурена и достъпна е информация за всеки етап от обучителния цикъл на студентите, сътрудничеството с други висши училища и работодателски организации, условията и възможностите за академичен обмен. Публично се оповестяват резултатите от анкетни

проучвания , вътрешни и външни одити. ПН постоянно актуализира интернет-страниците, които съдържат информация за дейностите на академичния състав, учебните планове, програмите, изпитните процедури и правила, медийните платформи за изяви на студентите и информация за извънучебните форми.

Констатации за изпълнение на критерий 9.1. в съответствие със стандарт 9 от ESG - част 1 /1-10/ „Институциите извършват регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии, при обучението по професионалното направление“.

В професионалното направление има много добре функционираща Система за управление и мониторинг на качеството на учебния процес. Провеждат се няколко вида анкетни проучвания сред студентите за оценка на учебните планове, програми, дисциплини, качество на преподаване. Правят се анкети сред завършилите студенти и сред работодателите. Учебният план на специалност „Журналистика и масови комуникации“ е претърпял 2 актуализации в отчетния период, между 15% и 75% от учебните програми са обновявани всеки семестър Мнението на студентите, които се обучават в професионалното направление е, че преподавателите прилагат интерактивни форми на обучение, използват мултимедийни продукти и платформи за електронно обучение. В учебния процес се използват новите компютърни технологии за намиране на съвременни начини за оценяване на ключовите компетентности. Над 90% от завършилите студенти считат, че подготовката им за продължаване на образованието или намиране на работа е била добра. Студентските оценки на преподаването в професионалното направление регистрират оценки от 4,5 по петобална скала.

Констатации за изпълнение на критерий 10.1. в съответствие със стандарт 10 от ESG - част 1 /1-10/ „Институциите извършват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми по професионалното направление“.

В АУБ има много добре изградена Система за наблюдение и анализ на качеството. Като елемент на тази система са процедурите за вътрешен одит. Вътрешната информационна система на АУБ е отлично развита. В ПН се поддържат и развиват големи бази данни. Те съдържат информация за постъпващите студенти, както и информация за анкетните проучвания с кандидат-студенти, завършили студенти и потребители на кадри. Чрез тях се събира информация за: предпочитания към дадена специалност; мотиви за избор на университет и специалност; очаквания за професионална реализация; предимства на АУБ пред други висши училища с подобен образователен профил; влияние на информационните канали и референтните групи при избора на университет или специалност. Конкурентната среда в ЕС и САЩ се познава много добре, има достатъчно информация за развитие на сходни специалности в университети от други държави. В АУБ се провеждат акредитационни процедури по българските и по американски акредитационни стандарти за външна оценка на качеството и се канят външни експерти за конкретни одити.

В резултат на констатациите за резултатите от извършеното оценяване и обсъждането, проведено на **29.11. 2017 г. (Протокол № 18)**, членовете на Постоянната комисия, на основание чл. 88а, ал. 5, т. 1 от ЗВО и чл. 38, ал. 2 от ПДНАОА, гласуваха оценки по критериите за програмна акредитация на професионално направление по десетобалната система в съответствие с чл. 79, ал. 1 на Закона за висшето образование.

След обобщаване на резултатите от гласуването, в съответствие с приетите от Акредитационния съвет на НАОА „Правила за гласуване на процедури за акредитация и оценяване на проекти”, Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана взе следното **РЕШЕНИЕ**:

1. Дава програмна акредитация на професионално направление 3.5 „Обществени комуникации и информационни науки“ в Американски университет в България - Благоевград на основание обща оценка 9,15 (девет цяло и петнадесет стотни) за образователно-квалификационна степен(ОКС) „бакалавър“:

- „Журналистика и масови комуникации“ – редовна форма на обучение.

2. Срокът на валидност на акредитацията е ШЕСТ години, съгласно чл. 79, ал. 4 от ЗВО.

3. Определя капацитет на професионално направление 3.5 „Обществени комуникации и информационни науки“ в Американски университет в България - Благоевград, както следва:

за ОКС „бакалавър“ – 100 студенти (редовна форма на обучение);

Общо за професионалното направление: 100 студенти.

Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана прави следните препоръки:

1. Да се развиват връзките на професионалното направление с академичната общност в страната. Срок: постоянен, с ежегодно отчитане.

2. В конкурсите за избор на академичен състав, независимо от народността на кандидата, да се прилага единна процедура, която да отчита изискванията както на българското законодателство, така и на американското законодателство. Срок: постоянен с ежегодно отчитане.

Председател на ПКСПНСО:

(проф. д.ик.н. Гошо Петков)